

Будівництво 6'19: високі показники формувалися за рахунок нежитлового будівництва та інженерних споруд

У I півр. 2019р. (п/п) обсяг будівельної продукції в умовах стійкого інвестиційного попиту зріс на **21,2%** («плюс» 7% у I півр. 2018р.). Зазначений показник росту залишається найвищим серед решти видів економічної діяльності (ВЕД).

Досягнення даного результату обумовлено активним фінансуванням за рахунок державного та місцевих бюджетів, коштів міжнародних донорів та власних коштів підприємств будівництва інженерних споруд та нежитлових будівель.

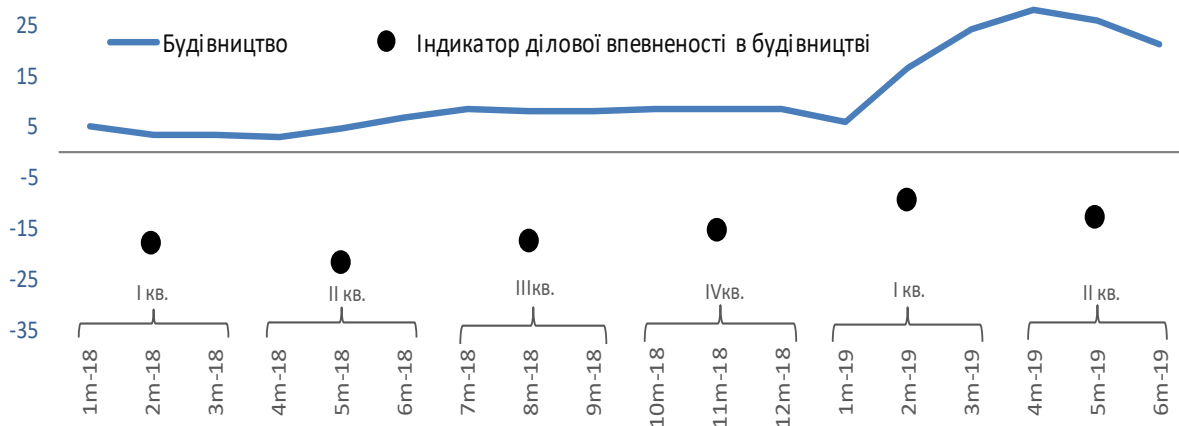
Водночас, у **житловому будівництві**, на тлі значної пропозиції новозбудованого житла у попередні періоди та недостатнього платоспроможного попиту населення, тривало скорочення обсягів виконання будівельних робіт.

У червні 2019р. (р/р) показник зростання будівельної продукції, нескоригований на ефект календарних днів, становив **0,2%** («плюс» 15% у червні 2018р.), скоригований на ефект календарних днів – 1,7%.

Очікується, що за **9 міс. 2019р.** темпи зростання будівельної продукції продовжать поступово уповільнюватися, проте залишатимуться на достатньо високому рівні. Позитивна динаміка підтримуватиметься попитом на проведення ремонтів та модернізацію об'єктів транспортної та виробничої інфраструктури, а також соціальних об'єктів, як за рахунок власних коштів підприємств, так і бюджетного фінансування.

«у I півр. у будівництві продовжує спостерігатися значне зростання обсягів виконаних робіт»

Рис. 1. Індекс будівельної продукції (п/п) та індикатор ділової впевненості в будівництві (кв. до попереднього кв.), %

Джерело. Держстат

Табл. 1. Основні види будівництва, % п/п

	6 міс. 2018р.	6 міс. 2019р.	Червень 2019р.	Внесок у I півр. 2019р. в.п.	Структура, 2018р.
Будівництво, в цілому	7,0	21,2	0,2	-	100
Будівлі	3,2	15,3	9,7	7,8	47,5
житлові	2,0	-1,9	-7,5	-0,5	21,0
нежитлові	4,7	35,2	25,6	8,3	26,5
Інженерні споруди	11,6	27,7	-7,2	13,4	52,5

Джерело. Держстат, розрахунки Мінекономрозвитку

За підсумками I півр. (п/п) у:

нежитловому будівництві - зростання на 35,2% в умовах активної інвестиційної діяльності підприємств, зокрема, підприємств ВЕД «Переробна промисловість» (капітальні інвестиції переробної промисловості у I кв. 2019р. (п/п) зросли на 19,7%, частка у структурі капітальних інвестицій – 18,9%), ВЕД «Торгівля» (на 18,9% та 8,3% відповідно) та ВЕД «Державне управління» (у 1,9р. та 3,5% відповідно);

будівництві інженерних споруд - зростання на 27,7% за рахунок проведення ремонтних та будівельних робіт на підприємствах електроенергетики та добувної промисловості (частка у структурі будівельних робіт – 21,1%), трубопроводів, комунікацій та ліній електропередачі (10,9% відповідно), а також на об'єктах транспортної інфраструктури (11,8% відповідно) в умовах проведення будівельно-ремонтних робіт дорожнього покриття. Варто зауважити, що будівництво транспортних споруд тимчасово стримувалося оскарженням тендерів на здійснення ремонту доріг, що відтерміновує початок проведення робіт;

Довідково. Відповідно до «Звіту про використання коштів державного дорожнього фонду»

«найбільший позитивний внесок у індекс будівельної продукції мало будівництво інженерних споруд»

Держказначейства у І півр. (п/п) видатки фонду зросли на 42,7% і становили 17,5 млрд. грн. За даними Укравтодору станом на початок червня всього по всій країні заблоковано близько 50 тендерів на ремонт доріг. Водночас, це не перешкодило станом на кінець липня відповідно до затверджених бюджетних програм, виконати майже 50% робіт по проектах будівництва, реконструкції та ремонтів доріг державного значення.

житловому будівництві - зменшення на 1,9% на тлі значної пропозиції новозбудованого житла у попередні періоди в умовах недостатнього платоспроможного попиту, у т. ч. через низький рівень іпотечного кредитування. Водночас, зростання кількості угод купівлі-продажу та збільшення площ нового житлового будівництва, що розпочато, або на яке отримано дозвіл на здійснення будівельних робіт, може свідчити про деяке пожвавлення житлового будівництва у майбутніх періодах.

Довідково. За даними Мін'юсту у І півр. (п/п) кількість договорів купівлі-продажу квартир та житлових будинків зросла на 3,3%. За даними Держстату у І кв. (п/п) загальна площа нового житлового будівництва, що розпочато, або на яке отримано дозвіл на здійснення будівельних робіт збільшилася майже в 2р.

Основними позитивними чинниками були:

зростання капітальних видатків зведеного бюджету (у І півр. (п/п) капітальні видатки зведеного бюджету номінально зросли на 19,8% і становили 38,6 млрд. грн.);
активна інвестиційна діяльність в цілому (капітальні інвестиції у І кв. (п/п) зросли на 17,8%);
розширення фінансових можливостей будівельних підприємств (у І кв. (п/п) прибутки підприємств ВЕД «Будівництво» зросли у 2,3р.).

Основними негативними чинниками були:

збільшення рівня витратності будівельної діяльності (у січні-травні 2019р. (п/п) ціни на будівельно-монтажні роботи зросли на 10,2% (23,8% у січні-травні 2018р.), ціни на гумові і пластмасові вироби, іншу неметалеву мінеральну продукцію в межах України - на 11,2% (12,5% у січні-травні 2018р.) та машинобудування – на 8,1% (18,7% у січні-травні 2018р.), заробітна плата (у номінальному обчисленні) у ВЕД «Будівництво» зросла на 24,1% (23,5% у січні-травні 2018р.)
Водночас, ціни на житло на первинному ринку у І півр. (п/п) ↑ на 6% (5,4% у І півр. 2018р.);
зменшення іпотечного кредитування (за даними НБУ обсяги іпотечних кредитів наданих домашнім господарствам та нефінансовим корпораціям у національній валюті станом на кінець червня 2019р. порівняно з даними станом на кінець червня 2018р. зменшилися на 9,2%).

Регіональний розріз. У І півр. (п/п) зростання обсягів будівельної продукції спостерігалось у 22 регіонах (11 регіонів у І півр. 2018р.). Найбільше зростання – у Вінницькій обл. та Чернігівській обл. (у 2,2р. та 1,8р. відповідно), та Кіровоградській обл. (у 1,6р.), зокрема, за рахунок високих темпів проведення будівництва інженерних споруд та нежитлового будівництва. Скорочення – у Івано-Франківській обл. (на 17%) та Одеській обл. (на 10,6%), в першу чергу, через значне зменшення обсягів будівництва інженерних споруд.

Примітка. Обрахунок обсягів будівельної продукції у регіональному розрізі відбувається за місцем реєстрації підприємств, а не за територією фактичного здійснення будівництва.

Табл. 2. Регіональний розріз, % п/п

Найбільші темпи зростання				Найменші темпи зростання / падіння			
	6 міс. 2019р.	внесок, в. п.	частка у структурі 2018р.		6 міс. 2019р.	внесок, в. п.	частка у структурі 2018р.
Вінницька	2,2р.	3,7	3,0	Ів.-Франківська	-17,0	-0,5	2,7
Чернігівська	1,8р.	0,5	0,7	Одеська	-10,6	-1,3	12,0
Кіровоградська	1,6р.	0,5	0,9	Рівненська	-3,4	-0,1	1,6
Херсонська	47,8.	0,4	0,8	Запорізька	2,0	0,1	2,8
Донецька	40,4	1,1	2,7	Полтавська	5,7	0,3	5,6

Джерело. Держстат, розрахунки Мінекономрозвитку

Очікування, що за підсумком **9 міс. 2019р. у будівництві** очікується, що, темп зростання продовжить поступово уповільнюватися, проте залишатиметься на досить високому рівні та формуватиметься за рахунок попиту на послуги **будівництва інженерних споруд та нежитлового будівництва** в умовах інвестиційної активності підприємств (проведення ремонтів і реконструкції виробничих потужностей) та бюджетної сфери (оновлення транспортної інфраструктури).

Ризики. Ескалація військового конфлікту, звуження попиту з боку підприємств реального сектору економіки через погіршення їх фінансових можливостей внаслідок стриманішої динаміки цін на зовнішніх ринках, нові санкції з боку РФ, загострення проблем у банківській системі.

«розширення фінансових можливостей для проведення будівельної діяльності відбувається як з боку бюджетної сфери, так і окремих підприємств корпоративного сектору, у т. ч. сфери будівництва»

«внесок у індекс будівельної продукції у І півр. 2019р. Донецької обл. та Луганської обл. становив «плюс» 1,2 в.п.»

«за 9 міс. 2019р. очікується уповільнення темпів зростання будівництва»